

27 Φεβρουαρίου 2015

Καινή Διαθήκη και περιβάλλον

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Συνεχίζοντας με τη μελέτη της Καινής Διαθήκης, οδηγούμεθα μέσα από τη διδασκαλία της, στη σχέση του ανθρώπου με το περιβάλλον, η οποία συνδέεται άμεσα με τη σωστή σχέση που αναπτύσσει ο ίδιος ο άνθρωπος με τον Θεό.

Στο πρόβλημα που προέκυψε στη Δημιουργία του Κόσμου και το οποίο ήταν επακόλουθο της πτώσης του ανθρώπου, δίδεται λύση με την «ανακεφαλαίωση» των πάντων, δηλαδή όλων των ουρανίων και των επίγειων στο πρόσωπο του Χριστού. Ταυτόχρονα φανερώνεται ο τρόπος με τον οποίο θα επιτευχθεί η αποκατάσταση της επικοινωνίας του επίγειου κόσμου με τον ουρανό. Αυτός δεν είναι άλλος από την χριστοκεντρική ένωση όλων. Η ερμηνεία του «Εις οικονομίαν του πληρώματος των καιρών, ανακεφαλαιώσασθαι τα πάντα εν τω Χριστώ τα επί τοις ουρανοίς και τα επί της γης, εν αυτώ» (Εφ. 1,10) οδηγεί τον μελετητή στη διαπίστωση πως ο Χριστός αναδημιουργεί τον κτιστό κόσμο,^[1] ενώ παράλληλα η κυριαρχία του ανθρώπου στη φύση αποκτά μία καινούργια διάσταση.

Η νέα πραγματικότητα στην οποία ευρισκόμεθα μελετώντας την Καινή Διαθήκη σχετίζεται με τον Ιησού Χριστό ως «πρωτότοκον πάσης κτίσεως» (Κολ. 1,15). Ο Χριστός, ως ο νέος Αδάμ, αναδημιουργεί τον κόσμο και παράλληλα συνδέει την πρώτη δημιουργία με την αναδημιουργία.^[2] Στην Καινή Διαθήκη ο Ιησούς εμφανίζεται ως ο Νέος Αδάμ. Ο Νέος Αδάμ έρχεται ν' αποκαταστήσει τη σχέση Θεού – ανθρώπου η οποία είχε διαρραγεί. Μετά τη βάπτισή Του, οδεύει προς την έρημο, όπου και παραμένει ζώντας αρμονικά με τα ζώα και τα θηρία στο φυσικό περιβάλλον τους. (Μκ. 1,12). Με τον τρόπο αυτόν εγκαινιάζεται μία νέα πραγματικότητα, κατά την οποία ο άνθρωπος συμφιλιώνεται με τη φύση. Η νέα όμως αυτή πραγματικότητα θα ολοκληρωθεί στα έσχατα, όπου θα υπάρξει η νέα κτίση, ένας νέος ουρανός και μία νέα γη: «Και είδον ουρανόν καινόν και γη καινήν, ο γαρ πρώτος ουρανός και η πρώτη γη απήλθον, και η θάλασσα ουκ έστιν έτι».

Ζώντας αρμονικά με το φυσικό περιβάλλον στην επίγεια ζωή του, ο Χριστός, απέδειξε ότι αγάπησε αληθινά τον κόσμο. Με το παράδειγμά του μας δίδαξε όχι μόνο να σεβόμαστε το περιβάλλον, αλλά να ζήσουμε αρμονικά μαζί του προβαίνοντας σε χρήση και όχι σε κατάχρηση του κόσμου: «και οι χρώμενοι τω κόσμω τούτω ως μη καταχρώμενοι» (Α' Κορ. 7,31). Αποδεχόμενοι το παράδειγμα της δικής Του ζωής, καλούμεθα να τον ακολουθήσουμε και στα πρότυπα της συμφιλίσσης Του με τη φύση, αντιλαμβανόμεθα ότι πρέπει να πράξουμε αναλόγως.

Η ερμηνεία της εντολής για κυριαρχία, που συναντήσαμε στην Π. Διαθήκη, πρέπει να γίνει υπό το πρίσμα της αιώνιας προστασίας της. Ο άνθρωπος οφείλει να μείνει προσανατολισμένος στην επιτυχία της σωτηρίας του, συνειδητοποιώντας βέβαια πως οφείλει να συμβάλλει και στη σωτηρία της φύσης.

Μέσα από την Καινή Διαθήκη και συγκεκριμένα Μτ. 6,33 – Λκ. 12,31, ο άνθρωπος παροτρύνεται να αναλάβει το εγχείρημα να αποκαταστήσει τη σχέση του με το φυσικό περιβάλλον, έχοντας σε μόνιμη κλίμακα ως στόχο του την ένταξή του κατά τη μελλοντική κρίση στη νέα εσχατολογική πραγματικότητα της Βασιλείας του Θεού.^[3] ^[4] ^[5] Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον συναντάμε στην Καινή Διαθήκη τα λεγόμενα του Απ. Παύλου: «Τη γαρ ματαιότητι η κτίσις υπετάγη, ουχ εκουσα, αλλά διά τον υποτάξαντα» (Ρωμ. 8,20) απ' όπου γίνονται εμφανείς οι συνέπειες της πτώσης και παράλληλα γίνεται προφανές πως ο άνθρωπος παρέσυρε μαζί του την κτίση. Με την πτώση του, έγινε η αιτία για να υποταχθεί και η κτίση στη φθορά. Η αγιαστική παρουσία του Θεού στον Κόσμο, η οποία συναντάται στην Παλαιά Διαθήκη, επαναλαμβάνεται βέβαια και στην Καινή Διαθήκη. «Ο Πατήρ μου έως άρτι εργάζεται καγώ εργάζομαι» (Ιω. 5,17).

[1] Μαράς, 2008, σ. 152.

[2] Μαράς, 2008, σ. 152.

[3] Λογοθέτης, αρχιμ., 2008, σ. 63.

[4] Μαράς, 2008, σ. 153.

[5] Μαράς, 2008, σ. 153.

Παρατήρηση: η ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ συνεχίζει τη δημοσίευση με τη μορφή σειράς άρθρων της μελέτης «Αρχή της Αειφορίας και Ορθόδοξο ήθος: Μία νέα προοπτική στην οικολογική ηθική», του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΡ. ΤΣΟΥΡΑΠΑ. Πρόκειται για αναθεωρημένη έκδοση του κειμένου που κατατέθηκε ως διπλωματική εργασία στη Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών

του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστήμιου με επιβλέποντα καθηγητή τον Χρήστο Τερέζη και αξιολογητές τους Νικόλαο Κόϊο και Βασίλειο Φανάρα.